

УДК 351:796.011.1:615.825

Сіренко Романа Романівна

завідувач кафедри фізичного виховання і спорту
Львівського національного університету ім. Івана Франка,
кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ТА МОТИВАЦІЙНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Анотація. Проаналізовано законодавство у сфері управління державою фізкультурно-спортивною діяльністю та питання пропагування масового спорту. Досліджено соціальну цінність масового спорту як дієвий стимулювальний вплив на поширення фізичної культури в соціумі. Окреслено комплекс соціально-мотиваційних заходів щодо підтримки та розвитку масового спорту серед студентської молоді. З'ясовано потребу вдосконалення організаційних механізмів державного управління фізкультурно-спортивною діяльністю.

Ключові слова: студентська молодь, державне управління, соціум, фізкультурно-спортивна діяльність, мотивація, організаційні механізми.

Сиренко Р.Р. Организационно-правовые и мотивационные основы государственного управления физкультурно-спортивной деятельностью студенческой молодежи

Аннотация. Проанализировано законодательство в сфере управления государством физкультурно-спортивной деятельностью и вопросы пропаганды массового спорта. Исследовано социальную ценность массового спорта как деятельное стимулирующее влияние на распространение физической культуры в социуме. Очерчен комплекс социально-мотивационных мероприятий по поддержке и развитию массового спорта среди студенческой молодежи. Выяснена необходимость усовершенствования организационных механизмов государственного управления физкультурно-спортивной деятельностью.

Ключевые слова: студенческая молодежь, государственное управление, социум, физкультурно-спортивная деятельность, мотивация, организационные механизмы.

Sirenko R.R. State policy of motivating young students to physical and health activities: organizational and legal aspects

Annotation. The state policy of Ukraine concerning the promotion of a healthy lifestyle among students is researched. The organizational and legal basis is analyzed on the possibility of providing conditions for students to practice physical culture and sports. The necessity of development of professional approaches on motivating students' youth to physical culture and recreation activity is found out. The importance of the complex interaction of state authorities with public student and physical educational and sports organizations in promoting physical development and socialization of youth is substantiated.

Key words: state policy, students' youth, motivation, legal support, physical culture and recreational activity, organizational mechanism, complex interaction.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Складні процеси соціальних трансформацій у сучасній Україні, прагнення до соціально-економічного розвитку роблять актуальним розв'язання теоретичних і методологічних проблем, пов'язаних із розвитком якісно нових соціальних феноменів і відносин. Особливістю соціальних трансформацій є участь у державно-управлінських процесах студентської молоді, що завжди є потенційним ініціатором інноваційних перетворень, оскільки її ідеї, ціннісні орієнтації здатні суттєво впливати на перспективи розвитку суспільства. Водночас відбуваються соціально-економічні зміни і склалися певні передумови до вдосконалення державної молодіжної політики, приведення її відповідно до нових вимог та до стану здоров'я молоді.

Найважливішим напрямком державної молодіжної політики є фізичне виховання молодих громадян; державне управління системи відносин з фізичного оздоровлення молодого населення супроводжується покладанням певних обов'язків на державні та муніципальні органи, а також на недержавні організації. Формування позитивної мотивації особи до занять фізичною культурою безпосередньо впливає на ефективність навчального процесу з дисципліни «Фізична культура» у навчальних закладах. Новаторська форма фізкультурних занять сприяє зацікавленості молоді до процесу фізичного виховання та стимулює ефективне відвідування навчальних занять із цього предмета. Виконання державою всього зазначеного комплексу сприятиме зміцненню здоров'я молоді людини і розвитку фізкультурно-спортивної сфери серед студентської молоді.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичним і прикладним питанням державного управління фізкультурно-спортивною роботою, систематизації методології з фізичної культури і спорту присвячено роботи представників різних галузей науки [3]. Загалом ці роботи присвячено характеристиці та аналізу сучасного стану галузі фізичної культури і спорту. Досить докладно в них аналізуються окремі проблеми державного управління більшості інститутів сучасного професійного спорту. Однак слід звернути увагу

на той факт, що цілісний комплексний аналіз впливу державного управління у сфері фізкультурно-спортивної роботи, взаємодії державних органів та фізкультурно-спортивних закладів на сьогодні відсутній.

Вивчення дисертаційних досліджень, скерованих на вирішення проблем, які існують у галузі фізичного виховання в навчальних закладах, засвідчило, що організація фізичного виховання студентів на основі їхнього розподілу в групи за інтересом до певного виду спорту підвищує мотивацію до занять, впливає на систематичність їх відвідування і сприяє підвищенню фізичної підготовленості. Створення оптимальних умов організації процесу фізичного виховання серед студентської молоді передбачає підхід, заснований на свободі вибору видів рухової активності. Потрібно вживати заходів до розвитку фізкультурно-спортивної сфери, заохочувати зміцнення здоров'я молодої людини, розвиток фізичної культури і масового спорту.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Аналіз наукових досліджень у галузі фізичної культури і спорту свідчить, що основна діяльність фізкультурно-спортивних закладів має бути пов'язаною з належною увагою держави до масового спорту. Нові інститути, що мають розпочати трансформацію відносин власності, розвиток ринкових відносин і приватного підприємництва у фізкультурно-спортивній діяльності, виявилися не здатними впоратися з покладеними на них завданнями. Включення національного спорту до орбіти не тільки внутрішньої політики держави, а й зовнішньої політики з метою демонстрації могутності нації за допомогою успіхів у міжнародних змаганнях слід розглядати як перспективний шлях розвитку фізкультурно-спортивної сфери. Масовому спорту потрібна принципово нова функціональна інституційна база, що визначатиме характер дальшої трансформації в цій сфері.

Формулювання цілей статті. Мета дослідження – проаналізувати мотиваційні та організаційні основи державного управління процесами фізкультурно-спортивної роботи серед студентської молоді в Україні.

Для цього потрібно вирішити такі завдання:

1. Дослідити соціальну цінність масового спорту як чинний стимулювальний вплив на поширення фізичної культури серед молоді.
2. Проаналізувати законодавство у сфері управління державною фізкультурно-спортивною діяльністю та пропагування масового спорту.
3. З'ясувати потребу вдосконалення організаційних механізмів державного управління фізкультурно-спортивною роботою.
4. Окреслити комплекс соціально-мотиваційних заходів щодо підтримки та розвитку масового спорту серед студентської молоді.

Виклад основного матеріалу. Студентська молодь є частиною відповідної соціально-демографічної групи і, відповідно, характеризується певними ознаками, властивими їй, до того ж сама студентська молодь має низку ознак, що відрізняють її від молоді в цілому. Соціальна ж роль студентства полягає в підготовці до кваліфікованої праці, обслуговуванні соціальних потреб й інтересів у всіх сферах теоретичної та практичної діяльності, в оновленні усього суспільства в цілому. Серед специфічних особливостей, що характеризують студентську молодь, варто виокремити насамперед навчальну діяльність, пов'язану з підготовкою до обраної професії; приналежність до одного віку, що надзвичайно важливо з огляду на те, що з віком пов'язане своєрідне сприйняття світу та психофізіологічні особливості особистості.

Студентський вік є періодом активного становлення й соціалізації. У цей період відзначаються найвища активність, розвиток пізнавальної мотивації, становлення професійної самосвідомості, розуміння сенсу життя і свого визнання. Відбуваються зростання самостійності, самовизначення в новому колі спілкування, осмислене ухвалення рішень, формування професійної спрямованості особистості, підвищення потреби в комунікації. Це пов'язано як з позитивними явищами в розвитку українського суспільства, у якому принципово змінюється роль молоді та її значущість у системі суспільного розвитку, так і з негативними, у тому сенсі, що в молодіжному середовищі

сучасного суспільства фіксується зростання ризикогенних чинників у сфері як її фізичного, так і духовного становлення й розвитку.

Студентська група характеризується наявністю спільних цілей; взаємодією й регуляцією інтересів; зовнішніми й внутрішніми зв'язками; участю в єдиній системі розподілу ролей; сприйманням групи чи її членів як певної цілісності; координацією дій щодо зовнішнього середовища. Студентство – особлива соціальна категорія, специфічна спільність людей, організаційно об'єднаних інститутом вищої освіти, що цілеспрямовано, систематично оволодівають знаннями і професійними вміннями. Студентам порівняно з іншими групами молоді цього віку притаманні такі риси: вищий освітній рівень; прагнення до знань; висока соціальна активність; достатньо гармонійне поєднання інтелектуальної й соціальної зрілості тощо.

У студентства найбільш вираженою є динаміка змін основних форм і напрямків психічного розвитку індивіда [6]. У цей період відбуваються кількісні та якісні зміни психіки й особистості молодої людини, зокрема: найскладніше структурування інтелекту, наростання функціональної працездатності та продуктивності, самостійності, критичності й самокритичності, пов'язаних із ухваленням відповідальних рішень, піком інтелектуальних і пізнавальних можливостей і, зрештою, розвиток творчого професійного мислення. Період студентства максимально важливий у формуванні основних соціальних властивостей.

Фізична культура не лише є ефективним способом збереження й зміцнення здоров'я молодої людини, але і являє собою форму організації вільного часу, інструмент спілкування і підвищення соціально-комунікативної активності [11]. Вона є практикою, що уособлює комплекс функціонування атрибутів, які дозволяють впливати на соціальні й культурні трансформації суспільства. Дотримання здорового способу життя впливає на формування та зміцнення здоров'я, сприяє інтелектуальному й духовному розвитку особистості, успішному навчанню молоді.

Однак, певній частині молоді бракує психічних якостей зрілої особи – самостійності, критичності, відповідальності, далекоглядності, що пов'язано з недостатнім соціальним досвідом. Усе це виявляється в конкретній поведінці, зокрема й щодо проведення вільного часу. Свідомість сучасного студента надзвичайно суперечлива: з одного боку, має місце висока індивідуальна, колективна та масова активність у суспільному житті, енергійність, діловитість; а з іншого – страх, конформізм, нездатність протистояти та успішно пристосовуватися до мінливих соціальних умов життя. У сучасних умовах гуманізації та демократизації суспільства робиться акцент на моральне самовизначення студента, його особистісну орієнтованість, що значно поліпшує умови для формування потреби в фізкультурній активності індивіда.

У формуванні потреби в заняттях фізичною культурою велике значення мають матеріальні умови і загальний культурний рівень студента. З погляду теорії управління фізична культура і спорт постають специфічним об'єктом людської діяльності, спрямованої на ефективну і планомірну роботу для забезпечення потреби у фізичному самовдосконаленні. Ефективність фізкультурно-спортивної роботи зі студентами залежить від створення педагогічних умов, що сприяють формуванню мотивації до занять фізичними вправами, що враховують їхні інтереси і схильності до занять різними видами спорту, спрямованими на підготовку до майбутньої професійної діяльності.

Низький рівень фізичної активності й підготовленості не дозволяє особистості повністю реалізувати свої природні здібності й виконати своє соціальне призначення. Гіподинамія, на яку страждає більшість студентства, призводить до патологічних змін обміну речовин, зниження активності ферментів, деструктивних змін у клітинах і взагалі негативно впливає на роботу всіх органів та систем організму. Молодь є найдорожчим інтелектуальним, репродуктивним, економічним і культурним резервом держави. З неї поповнюються трудові резерви та Збройні Сили України. Власне тому необхідним є ефективне державне управління системою збереження здоров'я через підвищення рухової активності молоді.

Аналізуючи доступну нормативно-правову базу, офіційні документи та науково-методичну літературу, можна констатувати, що фізкультурно-оздоровча діяльність студентської молоді залишається проблемним питанням організаційної структури державного управління галузі фізичного виховання і спорту.

Кабінетом Міністрів України було ухвалено розпорядження від 31 серпня 2011 року №828-р про схвалення концепції Загальнодержавної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на 2012-2016 рр. У Документі наголошується, «що спосіб життя населення України та стан сфери фізичної культури і спорту створюють загрозу та є суттєвим викликом для Української держави на сучасному етапі її розвитку, що характеризується певними чинниками, основними серед яких є: демографічна криза, яка зумовлюється зменшенням кількості населення України з 52,2 мільйона 1992 року до 45,8 мільйона 2010; не сформовано сталих традицій і мотивацій щодо фізичного виховання та масового спорту як важливого чинника фізичного та соціального благополуччя, поліпшення подовження його тривалості; погіршення стану здоров'я населення з різко прогресуючими хронічними хворобами серця, гіпертонією, неврозом, артритом, ожирінням тощо, що призводить до зменшення кількості осіб, які можуть бути залучені до спорту вищих досягнень, зокрема спроможних тренуватися, витримуючи значні фізичні навантаження, та досягати високих спортивних результатів; порівняно з 2007 роком кількість осіб, які віднесено за станом здоров'я до спеціальної медичної групи, збільшилася на 40 відсотків, що спричинило зменшення кількості залучених дітей і молоді до занять в дитячо-юнацьких спортивних школах на 110 тис. осіб» [1].

З метою створення сприятливих умов для зміцнення здоров'я громадян як найвищої соціальної цінності, забезпечення реалізації права особи на оздоровчу рухову активність 9 лютого 2016 року Президентом України було видано Указ «Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року» «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова

нація». Аналіз діяльності органів державної влади України засвідчив, що слід надавати програмного значення питанням фізичного виховання, фізичної культури і спорту, розглядаючи їх як найбільш економічно вигідний і ефективний шлях профілактики захворювань, зміцнення генофонду, підвищення потенціалу трудових ресурсів, психофізичного здоров'я, зростання добробуту населення і вирішення інших соціальних проблем.

Система державних фізкультурно-спортивних закладів об'єднує спортивні школи всіх типів, що забезпечують добір обдарованих осіб із системи дитячого спорту, поступову спеціалізацію юних спортсменів, які мають високий рівень підготовленості, для участі в міжнародних спортивних змаганнях дітей і школярів, а також для дальшого переходу в систему резервного спорту [7]. Пошук обдарованих дітей, формування у них здорового способу життя, організація їх змістовного відпочинку та дозвілля, надання їм підтримки сприяють розвитку здібностей і набутих навичок вихованців, створенню необхідних умов для максимальної реалізації їхніх здібностей в обраному виді спорту. Водночас останніми десятиріччями порушена система добору до навчання у фізкультурно-спортивних школах. Утрачено позитивний досвід селекційного добору, обстеження й аналіз конституційних, зростових та фізичних даних, проведення і позаурочний і позашкільний час різноманітних рухових ігор, у ході яких спостерігалася інтелектуальна та психологічна адаптація під час ситуаційних змін, ступінь наявної координації та витривалість.

Сучасна практика добору й орієнтації тренування здібних спортсменів свідчить про низьку ефективність дитячо-юнацького спорту. У системі дитячо-юнацького спорту слід забезпечити оптимальне співвідношення кількості молоді, що займається спортом на різних етапах багаторічного вдосконалення, передбачаючи відсів недостатньо перспективних дітей з погляду спеціальної підготовки [4, с. 24-26]. Це можливо, ураховуючи, що практика засвоєння основних видів спорту, попереднє тестування рухових функцій і оцінювання стану здоров'я дасть змогу спрямовувати найбільш здібну молодь у

конкретному виді спорту для дальшого вдосконалення в системі дитячо-юнацьких спортивних шкіл, спеціалізованих дитячо-юнацьких шкіл олімпійського резерву.

На рівні Міністерства освіти і науки України процес фізичного виховання регулюють такі документи: наказ від 25.05.1998 р. №188 «Про нормативні документи з фізичного виховання», від 14.11.2003 №7 «Щодо затвердження навчальних програм з фізичного виховання у вищих навчальних закладах I-II, III-IV рівнів акредитації»; рекомендаційний лист МОН від 25.09.2015 р. №1/9 – 454 «Щодо організації фізичного виховання у вищих навчальних закладах», листом від 23.02.2016 р. №1/9-97 «Щодо підготовки та проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості студентів», наказ Міністерства молоді та спорту України від 15.12.2016 р. № 4665 «Про затвердження тестів і нормативів для проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України» [8, с. 26].

Водночас, сьогодні в Україні практично відсутня система пропаганди фізичного виховання та спорту. У педагогічному середовищі достатньо уваги надається здоровому способу життя, моді на здоров'я. Однак, з огляду на молодість, ці постулати знаходять незначний відгук у молодих людей, які не мають досвіду фізичного благополуччя й у більшості випадків не знають ціни здоров'ю. Серед студентства, яке зазвичай погоджується з судженнями про користь фізичної активності, не виникає проблем при порушенні «заповіді» здоров'я. У студентській молоді, особливо мешканців міст, немає не лише мотивації, але й реальної потреби використовувати фізкультурні знання, уміння та навички в повсякденному житті. Набувати ж їх на перспективу в молоді бракує часу й мотивації.

Тому важливим аспектом державного управління в галузі фізичної культури та спорту має бути чітка система пропаганди фізичної активності, яка б формувала стійку мотивацію до фізичного самовдосконалення впродовж усього життя. Роль державного управління галуззю фізичної культури і спорту полягає у формуванні державної політики, у розвитку фінансового,

матеріально-технічного, інформаційного, нормативно-правового забезпечення, комплексної взаємодії владних структур з громадськими студентськими і фізкультурно-спортивними організаціями. Лише за умови оптимального поєднання дій усіх суб'єктів управління буде в змозі забезпечити молодь оптимальною руховою активністю впродовж життя, сприяти її соціальному, біологічному та психічному благополуччю.

Особливості життєдіяльності, що впливають на рівень чинників ризику, дають подібний ефект як серед дорослих, так і молоді. Тютюнопаління, уживання алкоголю і низька фізична активність впливають і на дітей, і на дорослих. Формування передумов для відхилень у стані здоров'я, зокрема чинників ризику, відбувається на тлі процесів росту, які характеризуються головним чином антропометричними критеріями, що покладено в основу оцінювання стану здоров'я населення. До того ж така оцінка – єдиний показник здоров'я організму, і саме його взято за основу розподілу оцінки ефективності профілактичних заходів.

Фізкультурно-спортивна сфера виконує важливі педагогічні та соціальні функції, що тісно пов'язані з освітою, охороною здоров'я, військовою справою, матеріальним виробництвом, культурою, наукою. Система фізичного виховання входить до суспільного виробництва та впливає на нього опосередковано через суб'єкта виробничих відносин – молоду людину. Розбудова державності в Україні вимагає розроблення національної системи фізичного виховання молоді відповідно до вимог оновлення нашого суспільства. Вона ґрунтується на узагальненні провідного досвіду фізичного виховання, що існує у вищих навчальних закладах України, країнах близького й далекого зарубіжжя [2]. За період 1995–2017 рр. удалося створити низку нормативних документів, що заклали програмно-нормативні основи національної системи фізичного вдосконалення молоді в Україні.

Однак існують суперечності, задекларовані в численних нормативно-правових актах, що регулюють фізичне виховання студентської молоді. Нами з'ясовано, що організація фізичного виховання і масового спорту здійснюється

згідно з Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фізичну культуру і спорт», постановою Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2015 р. № 1045 «Про затвердження Порядку проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України», указами Президента України «Про Національну стратегію освіти в Україні на період до 2021 року» та від 9 лютого 2016 року «Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація», постановою Верховної Ради України від 19 жовтня 2016 року № 1695-VIII «Про забезпечення сталого розвитку сфери фізичної культури і спорту в Україні в умовах децентралізації влади», постановою Кабінету Міністрів України від 21 березня 2016 р. № 212 «Про внесення змін до пункту 6 типової форми контракту з керівником державного вищого навчального закладу щодо «розвитку і модернізації змісту, форм фізичного виховання студентів, студентського спорту та відповідної матеріально-технічної бази, підготовку та оприлюднення щорічного звіту про стан фізичного виховання і спорту у вищому навчальному закладі».

Національна система фізичного виховання передбачає функціонування нормативів оцінювання фізичної підготовленості молоді у виші [9, с. 22-23]. Їх упровадження дає можливість індивідуально діагностувати фізичну підготовленість; спрямовувати діяльність кафедр навчальних закладів на забезпечення належної фізичної підготовленості студентів. Загальні нормативи фізичної підготовленості мають бути доступні кожному за умови певної підготовки для їх досягнення. Якщо нормативи визначаються на рівні, що дасть змогу кожному виконати їх без будь-якої попередньої підготовки, то вони є заниженими й не мають стимулювального значення. Тому нормативи під час оцінювання діяльності молоді мають бути індивідуалізовані.

У Законі України «Про фізичну культуру і спорт» зазначено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування сприяють розвитку фізичної культури в навчальних закладах. Фізична культура у сфері освіти має на меті забезпечити розвиток фізичного здоров'я учнів та студентів,

комплексний підхід до формування розумових і фізичних здібностей особистості, удосконалення фізичної та психологічної підготовки до активного життя, професійної діяльності на принципах індивідуального підходу, пріоритету оздоровчої спрямованості, широкого використання різноманітних засобів та форм фізичного виховання і масового спорту, безперервності цього процесу впродовж усього життя.

Навчальний процес у вищих навчальних закладах має відбуватися через проведення обов'язкових занять і здійснюється відповідно до навчальних програм, затверджених у встановленому порядку [5]. У той же час Міністерство освіти та науки України у роз'ясненнях і рекомендаціях до Наказу від 26.01.2015 року №47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік» визначило, що «заняття з фізичної культури у спортивних секціях можуть бути організовані як факультативи (тобто за бажанням студентів; до загальної кількості кредитів ЄКТС і до навчальних планів не включаються, форм підсумкового контролю не мають)» [10], що негативно вплинуло на кількість осіб, охоплених процесом фізичного виховання та спорту загалом по Україні.

Соціалізація студентської молоді здійснюється в процесі позанавчальної діяльності студента, коли відбувається процес розширення сфери діяльності. Позанавчальна діяльність розглядається насамперед як педагогічно доцільна форма організації вільного часу студентів. До її сутнісних характеристик варто віднести позанормативність, що виявляється у відсутності регламентування щодо добору форм, змісту й методів, в індивідуальному характері, що передбачає орієнтацію на потреби та інтереси студентів. Це зумовлює потребу систематичного дослідження того, як студент чи група, до якої він належить, використовують вільний час; як розподіляється він між різними сферами діяльності; які основні тенденції щодо зміни структури та змісту вільного часу; за допомогою яких соціальних механізмів він реалізуються.

Здоровий спосіб життя формує світоглядну систему науково-практичних знань і відношення громадян до фізичної культури. Ці знання необхідні, щоб

розуміти природні та соціальні процеси функціонування фізичної культури суспільства й особистості, уміти їх творчо використовувати для особистісного розвитку та самовдосконалення, щоб держава мала можливість організувати здоровий спосіб життя при виконанні навчальної, фізкультурної та соціокультурної діяльності. У соціальному житті, в системі освіти, виховання і сфері організації праці, повсякденного побуту, здорового відпочинку фізкультурно-оздоровча діяльність виявляє своє виховне, освітнє, оздоровче, економічне та загальнокультурне значення, сприяє виникненню такої соціальної течії, як фізкультурний рух, спільну діяльність людей з використання, поширення та примноження цінностей.

В українському суспільстві XXI ст. проблема вільного часу пов'язана з процесами, що відбуваються в соціально-економічній, духовній сферах, яка вимагає формування нового підходу до особистості, її власного життя і діяльності у вільний час. Не менш важливо сьогодні виявити чинники, які зумовлюють особливості та специфіку використання вільного часу молоддю. Головним негативним чинником є безробіття, унаслідок якого постійно збільшується кількість незайнятого населення, що загострює проблему вільного часу, який має бути спрямований на задоволення культурних, пізнавальних потреб людини, розвиток її здібностей та на особисте фізичне вдосконалення.

Серйозною проблемою є вивчення вмінь студентської молоді розподіляти свій робочий та вільний час, аналізувати мотиви організації свого дозвілля та відпочинку, оскільки останні є передумовою високопродуктивної навчальної діяльності. Сьогодні вільний час молоді зазнає значних деструктивних змін, у зв'язку з тим кризу переживає вся система, що пов'язана з інфраструктурою молодіжного вільного часу. Студентський період юності характеризується певними соціальними і психологічними відмінностями, що впливають з особливостей соціального становища, реальних моментів життя і навчання. До того ж молодь у цьому віці має свої психологічні особливості: інтенсивне формування самосвідомості, соціальної самооцінки, власного погляду,

настанов, цінностей, осмислення явищ суспільного життя. Поступово формується соціальна позиція щодо себе, своєї поведінки та поведінки інших, планів на майбутнє.

Висновки з даного дослідження. Уже не одне десятиліття найактуальнішими проблемами в галузі молодіжної проблематики є ті, що свідчать про зниження самопочуття молоді, її життєвого потенціалу, духовної сутності. До них насамперед потрібно віднести високий рівень захворюваності молоді, девіантної поведінки, екстремізму й жорстокості, низький рівень культури, освіченості, вихованості та патріотизму. Натомість заняття фізичною культурою та масовим спортом – важлива як соціальна, так і особиста цінність, що має свої індивідуальні зміст і форму і, по суті, є і головним засобом і метою суспільного розвитку. Це виховання здорового покоління, всебічно розвиненого, заохочення і розвиток масового спорту, активне залучення до фізкультурно-спортивної сфери найширших верств населення, насамперед студентської молоді.

Перспективи подальших розвідок. Нині розширено коло питань, що стосуються всебічного розвитку особистості не тільки методами фізичного виховання, спорту і туризму, а й оздоровчою спрямованістю діяльності державних систем молодіжної політики. Основні права і свободи молодих громадян у цій сфері мають бути підкріплені системою матеріальних гарантій. До обов'язку держави має входити забезпечення студентської молоді необхідною кількістю спортивних споруд; установа порядку доступу до користування такими спорудами, що враховує можливості зазначеної категорії населення; забезпечити і стимулювати створення установ додаткової освіти спортивної спрямованості; стимулювати проведення змагань серед студентської молоді.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Алексеева В. Соціалізація студентської молоді в позанавчальній діяльності як соціально-педагогічна проблема / В. Алексеева // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2016. – №5 (59). – С. 419–425.

2. Безпалко О. В. Соціальна педагогіка в схемах і таблицях : [навчальний посібник] / О.В.Безпалко – К. : Центр навчальної літератури, 2003. – 134 с.
3. Виленский М. Я. Социально-педагогические детерминанты формирования здорового образа жизни / М.Я. Виленский // Теория и практика физической культуры. – 2007. – № 9. – С. 9.
4. Кон И. С. В поисках себя: Личность и ее саморазвитие / И.С. Кон. – М.: Политиздат, 2004. – 335 с.
5. Орбан-Лембрик Л. Е. Соціальна психологія : [підручник] : у 2 кн. / Л. Е. Орбан-Лембрик. – Кн. 2 : Соціальна психологія груп. Прикладна соціальна психологія– Чернівці : Книги – XXI, 2010. – 464 с.
6. Орлов А. А. Профессиональное мышление учителя как ценность / А.А. Орлов. – Тула : Изд-во Тул. гос. пед. ун-та им. Л. Толстого, 2006. – 228 с.
7. Рубин Б. Г. Студент глазами социолога / Б.Г. Рубин, Ю.С. Колесников. Ростов-на-Дону, 2008. – 121 с.
8. Фомина Т. А. Социокультурная самоидентификация современного российского студенчества: региональный аспект : дис. ... канд. социол. наук / Т.А. Фомина. – М., 2000. – 242 с.
9. Закон України «Про фізичну культуру і спорт»; Закон від 24.12.1993 № 3808-ХІІ, Редакція від 01.01.2016р.: – режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>
10. Наказ МОН України від 26.01.2015 № 47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік».: – режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0132-15>
11. Цільова комплексна програма «Фізичне виховання – здоров'я нації». – К., 1998 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/963%D0%B0/98>

Statement of the problem. In the context of reforming the state policy of Ukraine regarding the physical culture and health activities of students, an important task is to research the skills of students' youth of how they distribute their work and leisure time, analysis of the motivation of their leisure time and their rest organization, as the latter is a prerequisite for high-performance educational activities. In modern conditions of humanization and democratization of society, attention should be dwelled to the moral self-determination of the student, his/her personal orientation, which greatly improves the conditions for the formation of the need for physical activity of the individual. Also, the financial conditions and educational – cultural level of students play an important role in the formation of needs for practicing physical culture.

Urgency. Youth is the most valuable intellectual, reproductive, economic and cultural fund of the state. They enrich the labour branch of the society as well as Armed Forces of Ukraine. That is why, it is vital to improve the system of preserving health through increasing motor activity of young people at the state level. Analysis

of the state policy of Ukraine has shown that it is necessary to give strategic importance to the issues of physical education, physical culture and sports, considering them as the most economically advantageous and effective way of preventing diseases, strengthening the gene pool, increasing the potential of labour resources, psychophysical health, increasing the well-being of the population and resolving other social problems.

The purpose of the article – to substantiate importance of the complex interaction of state authorities with public student and physical educational and sports organizations in promoting physical development and socialization of youth is substantiated.

Our task was to study state policy of Ukraine concerning the promotion of a healthy lifestyle among students is researched, the organizational and legal basis is analyzed on the possibility of providing conditions for students to practice physical culture and sports, the necessity of development of professional approaches on motivating students' youth to physical culture and recreation activity is found out.

Summary. Nowadays, in Ukraine there is practically no system of promoting physical education and sports. Physical culture and sports serve as a specific object of human activity aimed at effective and systematic work to ensure the need for physical self-development. The effectiveness of working with students in physical culture and health depends on the creation of organizational conditions that contribute to the formation of motivation for practicing physical exercises, taking into account their interests and the will to engage in various sports aimed at preparing students for their future professional activities.

Today, in the state policy of Ukraine, insufficient attention is paid to a healthy lifestyle, popularity of good health. However, given the student's youth, these postulates still find little feedback in young people who do not have the experience of physical well-being and, in most cases, do not know the price of health. In turn, for students, who usually agree with judgments about the benefits of physical activity, there is no problem to violate health standards. Student youth, especially urban

residents, lack not only motivation but also the real need to use physical education knowledge, skills and abilities in everyday life.

Student's age is a period of active formation and socialization. During this period, there are distinguished: the highest activity, the development of cognitive motivation, the formation of professional self-awareness, understanding the meaning of life and one's recognition. There is an increase in autonomy, self-determination in a new circle of communication, meaningful decision-making, the formation of a professional orientation of the individual, an increased need for communication. The formation of healthy students' youth in educational institutions of Ukraine is inextricably linked with the need for a clear, scientifically grounded organization of public administration in this field.

Conclusions and outcomes. Therefore, an important aspect of the state administration of the field of physical culture and sport should be a clear system of promoting physical activity, which would form a steady motivation for physical self-improvement throughout life. The role of state management in the field of physical culture and sport of student youth is seen in the formation of an appropriate state policy, the development of financial, material, technical, information, regulatory and legal support, a comprehensive interaction of authorities with public student and physical educative and sports organizations.